

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempej za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Nove volitve na Angleškem.

Angleška kraljica je parlament na predlog svojega ministerstva razpustila. Nove volitve bodo precej razpisane in 5. marca se ima uže nov parlament sniti. Razpuščenje parlamenta je prišlo za mnoge nenadno. Kot vzrok za tako ravnanje načelnika angleškega ministerstva, Gladstonea, navaja le-ta v obširnem pismu svojim volilcem to, da zdanje njegovo liberalno ministerstvo nij imelo v zbornici dovolj podpore. Kolikor je bilo v zadnjem času dopolnilnih volitev, izpale so konservativcem na korist, tako se je ministerska stranka vedno manjšala. Ker z nezanesljivo večino Gladstone nij več vladati mogel, svetoval je, naj se narod pri novih volitvah izreče ali za njega, ali proti njemu.

K pismu na svoje volilce pravi Gladstone, da je moč poslancev po petletnem delu otrpela. Vlada mora imeti potrebno veljavo in avtoriteto. To avtoriteto je narod dal l. 1868 liberalni stranki in njenim voditeljem, stranki, ki vlada na Angleškem uže 40 let. Gladstone se potem priporoča s tem, da navaja dobre vspehe svoje politike, namreč, da je Angleški za 90 milijonov gld. telegrafa kupil, 200 milijonov dolga plačal, alabamsko odškodovanje odštel, in da vojno z Ašanti v Afriki vodi iz tekočih dohodkov; poleg vsega tega je brambovska moč Angleške na morji in na suhem povečala se.

Gladstone je imel leta 1870 večino za 100 glasov v angleškem parlamentu, zdaj je moral parlament razpustiti, ker se nij mogel več držati, potem, ko je uže lanskega leta marca meseca v zadevi irskega vseučilišča pobit bil od nenaravne zveze radikalcev, irskih katoličanov in konservativnih Angležev. Ali

bode zdaj njegova stranka zmagala ali ne, kdo bi uže danes mogel pozitivno trditi? Niti angleški listi ne morejo jasnega povedati.

Gladstone bi pač zaslužil, da njemu in liberalni stranki narod zopet pri novih volitvah zaupanje izkaže. Kajti on je za Angleško dobro politikoval na zunaj in na znotraj. Dva meča sta visela nad Anglijo, oba je Gladstone odpravil, alabamsko vprašanje je rešil in črnomoško z Rusijo. Ker je neka na Angleškem narejena ladija z imenom „Alabama“ v severo-amerikanski vojski južnim upornikom pomagala, pa od Angležev podpirana bila, telo je v Amerikancih veliko sovraštvo do Anglije in lahko bi bilo prej ali slej do sokoba prišlo. Gladstone je modro to reč s tem rešiti znal, da je vsled razsodbe genevske posebne mirovne sodnije, Angleška plačala 15.500.000 dolarjev odškodovanja. Isto tako je zavoljo krimske vojne, v kateri je Palmerston Rusijo ponižal, v severnem slovanskem velikanu tlel srd na Anglijo, ki se je pa vsled pogodbe od 13. marca 1871, katera podre pariško pogodbo od l. 1856 in Rusiji črno morje odpre, — polagano izgubil. Uže sami te dve zasluge v vnanji politiki za Gladstonea mnogo vag jo.

Pa tudi v notranji politiki se je pod Gladstonovo vladu pomnožila trgovina. Agitacija necega Odgerja iz Dilke za republikanske ideje, kakor smo jo l. 1871 čuli, izginila je popolnem, ker so Gladstonovci kričaje kričati pustili, a ne jih zapirali. Veliko se je storilo za versko toleranco, osobito katoliki so pridobili v verski svobodi. Iz vojske, katera je povečana, odpravljena je šega kupljanja višjih služeb. Na Irskem je skušal Gladstone pomirljivo postopati z ubogimi, nekdanj od Angležev

tako neusmiljeno odiranimi in tlačeni Irci — in vspeh vsaj v tem nij izostal, da iz Irlandije ne čujemo več o ograrnih umorih in fenijanskih skrivnih zarotah, akoprem se še ne more reči, da je protiangleška agitacija med Irci nehala. Pa, kaj bi iskali cvetoče finance, na katere Gladstone v svojem pismu na volilce kaže, one so najbolji dokaz, da njegova vlada nij bila slaba in da utegnejo konservativci teško boljše postaviti.

Vendar bodo imeli Gladstone in njegovi privrženci pri volitvi mnogo in nevarnega nasprotnika. Protivniki so mu namreč, kot možu zmernega liberalizma, prijatelju tolerance in sprave, vsi radikalni elementi, tako rudeči republikanci in delavski socialisti, kakor katoliški jezuitje in protestantovski mukerji. S tem, da je vojsko zvišal, se je tudi mnogo dvomljivih prijateljev odvrnilo od njega. Združeni vsi ti elementi s konservativci in tory-jevci, katerim je ženjalni jud Disraeli na čelu, utegnejo večino nad njim dobiti. Ali bodo pa lahko mogli iz te koalicije vlado sestaviti, na to nij težek odgovor.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. januarja.

V seji *državnega* zbora, ki je bila 27. januarja je povedal financminister, odgovarjaje na dotično interpelacijo, da se je centralno vodstvo pomožnih blagajnic uže 22. decembra konstituiralo, in da uže deluje. V kratkem času bode delovalo trinajst takih kas. — Minister prava je odgovoril na interpelacijo dr. Razlaga zaradi nepravilnosti davčin na Kranjskem. Med sejo je osnoval gospodarstveni odsek odbor, ki se bo posvetoval o Lienbacherjevem predlogu, v kateri

Listek.

Speče jezero.

(Novela, francoski spisal Lucien Biart, posl. Dav. Hostnik.)

V jugu malega kordovskega mesta, baš na meji, ki loči vroči svet od zmerne, in na cesti, ki pelje iz Vera-Cruza v Mehiko, se vzdiguje hacienda Santa-Rosa. Ako se gre iz mesta po fortinskem potu, mora se križati Rio-Secco, iz katerega najmanjši vihar dela strašne valove, kakor bi se lava valila iz ognjenika. Široka steza pelje od tod na višavje, katero venčajo oranže, citrone, mirte in lavorovi grmi. Ako človek prehodi ta gozdiček, ki je komaj kilometer dolg, pride na enkrat pred skalovje, v katero je človeška roka vsekala stopnjice, bogme tako daleč narazen da bi le kak orjak mogel stopiti z druge na drugo. Potovalci morajo tedaj jahati. Vležejo se po mulah, ter jih

mučijo z ostrogami. Te so hude hoje uže navajene. Napenjajo se na vso moč, sto-kajo, ostri granit jim obreže nepodkovane noge. A kljubu temu dospo vsigdar do vrha. Tukaj pa, ne da bi človek zagledal kako lepo planjavo, nego osupnen obstoji in gleda v globoko, nezmerno jamo, katero od vseh strani ograjajo velikanske pečine, in v katere dnu spi mirna jezerska voda. Po dnevi je črna, kajti zagrija jo senca, zvečer pa solnce izza gora spusti na-njo svoje žarke, da je podobna ognjenemu morju. Indijani se strašno boje tega jezera, na katerem vihar, naj okoli še tako lomi drevesa, ne naredi najmanjše brazde; tice se ga ogibljejo, in le redkokrat plavajo po njem a vsigdar molče.

Da pa se oko le obrne od tega „jezera brez dna“ popusti potnika bojazljiva osupnenost: povsodi se razprostirajo rodovitni, zeleni bregovi, ki so pridno obdelani. Na desno se vzdiguje ponosno zidovje haciende Santa-Rosa. Od robov jezera, ki so

proti zapadu goli, se razgrinja široka trata, katero venča terasa, ki je z oranžami obsajena. Tukaj se odpira koridor, katerega granitni stebrički vzdržujejo težak balkon. Na levo so livade, po katerih se pasó in meketajo živahni kozlički; drugodi zopet raste kuruza ali tabak. Tam ti obzor zagraja oddaljeni griči, ki še nijso obdelani; tu zopet Zvezda svoje bliščeče, z večnim snegom pobeljeno teme v nebo moli. Na eno stran so gole, nerodovitne pečine, senca in molk; na drugo pa drevesa, travniki, cvetke solnce in tiče žvrgolenje. — kakor bi se v Eden ozrl.

Stoječ na balkonu kopaš si lahko pogled v jezeru ali pa gledaš po malem gozdu. Iz haciende prideš v četrti ure v Kordovo, a iz Kordove rabiš več, da priplezaš do tega stanovišča, katero je sezidal, kakor se govori, stričnik Ferdinanda Kortesa, in v katerem prebiva zdaj eden njegovih potomcev.

Leta 1851 je don Ludoviko Kortés,

odbor so voljeni Gombertz, Brestel, Dumba, Hohenwart, Neuwirth. Več peticij tikoma železnice je bilo oddanih.

Škof iz Linca Rudigier, eden najčudnejših zagrizencev cerkvene vsvladoželjnosti, je buje vladi pisal pismo, v katerem dokazuje, da konkordat še zmirom obstoji. Isti mož žuga zgornje-avstrijskemu šolskemu svetu s svojo cerkveno kletvijo ali izobčenjem iz cerkve, ako ostane na svojem „proticerkvenem“ potu. To je dobro, da taki jeznoriti ljudje nima jo toliko moči, kakor hudobne volje.

Narodni listy tikoma Hohenwartovega govora pišejo: „Ako so uže udje pravne stranke sklenili, da pojdejo v rajhsrat, morajo tam sedeti na visokem sodnijskem stolu, ne pa na nizkem sedeži sprave. Ta je za češki narod nečasten.“

Na **Hrvatskem** je vseh osem velikih županov odstavljenih. Kralj je na predlog Mažuraničev to potrdil.

Zbornica **ogerskih** poslancev je sprejela postavo o reguliranji gruntne davka, ki deželi nalaga 12 in pol milijona, katero breme se ima razdeliti na šest let. Nekateri poblewni glasovi so se uže oglasili, ki hoté, da se ta zakon še ne izvede.

Vnanje države.

„**Norddeutsche Allg. Z.**“ piše, da postopanje francoskega ministerstva nij prisiljeno od nemške vlade, nego da izvira le iz tega, ker je minister francoske interese dobro premislil. Umešavanje v notranje zadeve sosedov, pravi „N. A. Z.“, pri Nemcih nij navada. Nemška vlada bo francoske škofo še pred sodnijo tožila, ako jih francoska sama ne dene v zatožni stan.

Pri dopolnilnih volitvah za **nemški** državni zbor je v Elberfeldu zmagal skoraj enoglasno socijaldemokrat, v Kielu pa je naprednjak Hünel z majhno majoriteto socijaldemokrata Hartmanna pobil. V Hanovru je s pomočjo delavcev velf Ewald zmagal. V Iserlohnu je naprednjak Kreutz, v Solingenu redaktor Klöppel od naprednjaške stranke voljen. Socijaldemokrati so z ultramontanci glasovali.

Iz **Španjskega** prihaja novica, da je voditelj Karlistov Blorante vzel Nagero v distriktu Rioja, kjer je vplnil 500 puš, 50 konj in 80 goved. Španjska vlada je generalu Primo de Rivera poslala pomoči 500 mož. Kartagena je prometu zopet odprta.

Angleška „Times“ prinešajo o poročenju e inburškega vojvode z veliko kneginjo Marijo uvoden članek, ki se tako-le konča: „Povedati se mora, da bo naše zanimanje pri tej poroki po večjem, če ne popolnem politično. Veliko Angležev je, ali vsaj Angličank, ki imajo o tem dogodjaji bolj sentimentalni nazor, a večji del bo rusko poroko

smatral za zvezo med Angleško in Rusko. V Evropi nas morje osamljuje, a v Aziji moramo na naših mejah sosedo imeti, in najimenitnejši teh sosedov bo Rusija. Ali se bomo tedaj zaradi te zveze bolje razumeli? To vprašanje, kakor ne dvomimo, stavlja dandenes veliko Angležev. Mi moremo nanje le tako odgovoriti, kakor smo uže odgovorili. Ako ima ta poroka kak političen upliv, mora ta upliv srečen biti. Na vsak način pa bi radi vedeli, da denašnji dogodjaj Angleže in Ruse dopelje do boljšega znanja, in tako znanje zavaruje nas zmot, da, preprirov.“

Dopisi.

Iz Zagreba 27. jan. [Izv. dop.]

Včerašnje „Nar. Nov.“ so prinesle nenadano vest, da je pri nas veliko županstvo odpravljeno, ter da se ima z našimi osmimi velikimi župani po propisih postopati. Govorilo se je sicer uže dalje časa, da bo dostojanstvo velikih županov odpravljeno, da smo pa uže tako blizu tega fakta, o tem pač nobeden še sanjal nij. Z odpravljenjem velikih županov nij županijsko ustrojstvo prav nič zadeto. Županije ostanejo tudi še z nadalje kakoršne so do sedaj bile. Brž ko ne se pa tudi proti njim kaj namerava. Naši veliki župani stali so deželo na leto 26.000 gld. Za to veliko plačo pa niso prav nič delali. Njihova edina naloga je bila ta, da so svoje dostojanstvo ostentativno pred svetom okolo nosili, in s tem ljudstvu kot oblast imponovali. To je bilo v prejšnjih časih potrebno in morebiti tudi koristno, v denašnjih časih je pa smešno. Faktični upravitelji županij so bili zmirom samo podžupani, kar bodo tudi v prihodnje ostali. Sinekur pa ne potrebujemo. Občinstvo je zadovoljno s „krahom“ ki je nad naše velike župane prišel. Z njihovim odpravljanjem zmanjšal se bode tudi broj sredovečnih virilistov v našem saboru, ki so tudi nepotrebni. V tem smo mi Magjare prehiteli. V njihovem odboru 21. se je več govornikov za razširjenje županijske avtonomije, za tako zvani „selfgouvernement“ potegovalo. Pri nas se pa z odpravljanjem velikih županov centralizuje. Kako se to sklada? Županije na Ogerskem in pri nas so pokazale, da so strašno slabi upravni organi. Bachove „komitatsbehörde“ so bile mnogo bolje, nego so naše „avitične“ županije. Najslabše županije pri nas in na

Ogerskem so pa bile tiste, v katerih je dostojanstvo velikega župana v poedinah aristokratskih familijah podedovalno bilo, in takih županij je bilo precej veliko. Osiromašene aristokratske familije, bankroti odvetniki in drugi proletarci dušnega dela abirali so se večidel okolo naših županij, in od njih živeli. Naše avitične županije so bile skoz aristokratske naprave. V novejših časih so hteli iz njih neke „bezirksvertretunge“ narediti, pa nij šlo. Z odpravljenjem velikih županov se je tudi pot do vtelo vanja prejšnje vojn. krajine v mater zemljo ogladila in skrajšala, in čem prejšnje vtelo vljenje je sedaj največja in naj prva skrb naše vlade.

Domače stvari.

— (V spomin Valentinu Vodniku.) Slavni Kopitar pripoveduje v svojem leta 1839. pisanem in v Miklosičevi knjigi „Slav. Bibliothek“ natisnenem životopisu tole zanimivo črtico iz Vodnikovega življenja: „Baron Žiga Zois je imel takrat (t. j. v letih 1799—1808, ko je bil Kopitar pri njem) razfraniškana Valentina Vodnika za hišnega slavista, kateremu je tudi opoludne kosilo dajal, kateri pa notri do svoje smrti l. 1817. (vsled mrtvouda) nij dalje prišel nego do naznanila, ka bode nemško-slovenski slovar izdal. Vodnik je bil v ostalem po meniški navadi amicus foppabilis, poln smešnih strani. Tako n. pr. je enkrat poročal neki po jezikih mešan par v nemškem jeziku zato, ker je nevesta samo nemški umela. A kaj se zgodi? Pokazalo se je, da Vodnik nemškega očenaša nič več nij znal, nego obtičal je v sredi „beim täglichen Brot“ ter ga potem v slovenskem jeziku do konca zmolil. To se je zgodilo v romarski kapelici blizu Ljubljane in mi, ki smo bili priče vsega tega, smo domov prišedši kar najhitreje škandaloznega Vodnika zatožili pri baronu Zoisu, ki je pa šalo še s tem pomnožil, da je rekel, ka je ta faktum nemogoč. Pa Vodnik mu odgovori: „Saj ga znam po slovensko! Bog razume vse jezike in lepi nevesti lahko njen „dvojezični“ ženin izpriča, da je bil pravi očenaš!“ Ta komična galanterija nam je vsem orožje izbila iz rok“. Vidi se iz te anekdote: da učeni, a tudi čez vso mero prevzetni Kopitar našega vrlega Vodnika

markiz de las Tres villas, dopolnil trideseto leto. Bl je to lep človek; oči črne, kakor oglje, kožo rudečkasto, plemenit obraz. Nosi je gosto, svitlo brado, na katero je bil toliko bolj ponosen, ker je čutil, da mu teče po žilah obilna španjska kri — Indijani nemajo brade. Bil je bogat, pa se je tudi rad pobahal zaradi svojega rodu in naslova. Odgoje nij bil vžival, a bil je od narave bistrega duha, in imel je vse one viteške lastnosti, s katerimi se tolikrat odlikujejo veliki mehkanski posestniki. Vajen je bil vsakega dela, in je sam oskrboval svoja posestva. Šestlet poprej se je bil poročil z donno Lorenzo Rubio. Ta je, mesto da bi svoje medene tedne v Kordovi v krasni hiši svojega soproga preživela, izvolila iti na haciendo v Santa-Rosa. Potem pa nij hotela zapustiti tega čarovnega stanovišča.

— Srečna sem tukaj, je večkrat dejala, kaj bom drugam hodila?

— A puščati te moram vedno samo, in to me muči, reče ji soprogo.

— Zakaj? Ali nijsem varna v sredi najinih slug? Ko bi stanovala v mestu, morala bi sama biti, kadar bi bil ti na haciendi, in to bi te tudi mučilo. Naj ostane tako, kakor je. Sreča, je rekla večkrat moja uboga mati, je redka in boječa tica: najmanjši šum jo vznemiri in prepodi. Pod najino streho si je ipak naredila gnezdo; glediva, da je ne prepodiva.

Don Ludoviko nij več tiščal v svojo soprogo. Nikakor mu nij bilo žal, da je soproga tak sklep storila; vesel je bil, da je zadovoljna pri njem, da mu je popolnem vdana v hiši, kjer je on vzrastel. Kakor soproga, se tudi on nij naveličal dolgih razgovorjanj. Vendar se je bal, da bi se njegova soproga ne začela dolgočasiti, kajti dolgeas je najhujši sovražnik sreče. Reče tedaj Lorenco: — Glej zdaj je čas plesov, čas slovesnostij, lepa sennora, ali ne pojdeva za nekaj časa v mesto?

— Pojdeva, ako zapoveste, sennor.

— Ako zapovem, Lorenca? Saj ti ne

vem ničesa zapovedati, česar bi ti ne znala slušati, zdi se mi, jej odgovori don Ludoviko smehlja se; vendar je dobro, da ti nekaj povem: v Kordovi se trdi, da tvoja lepota gine.

— Saj nijsem zlata, da bi vsem dopala. Nij mi neznano, da žive na svetu i ljubosumni obrekovalci.

— Ali jih nočeš osramotiti, s tem, da se jim malo pokažeš?

— Čemu pač? Tebi se zdim lepa, ako mi govoriš resnico. To mi je zadosti.

— Obstani, da te lenivost drži tukaj, ta napaka, katero znaš ti tako čarovno storiti?

— More biti; a ne samo to. Jaz ljubim te črne pečine, te senčnate gozde, ta rodovitna polja, in svoje skrivnostno, divje, zaspansko jezero. Kadar ti odideš, grem na teraso ali na balkon, potem pa čakam, kakor starikavi kástelani. Jek mi naznanja, da se vračaš, kajti znani so mi koraki ka-

nij posebno čislal. Niti letnice njegove smrti
nij vedel, kajti znano je, ka Vodnik nij umrl
1. 1817, kakor Kopitar pravi, nego 8. ja-
nuarija 1819. Paulus.

— (Ljubljanske šole) se gotovo 3.
februarja začno. Mestna sanitarna komisija
je v svoji seji 27. jan. sklenila, vladi to na-
svetovati, in ker se je vlada dozdej v svojih
naredbah držala glasovanja teh strokovnja-
kov, vemo z gotovostjo, da se je tudi zdaj.

— (Kozé) v Ljubljani nekoliko poje-
majo, vendar jih je še mnogo.

— (Društvo kranjskih zdravni-
kov) ima v soboto 31. januarja shod, v ka-
terem se bodo med drugim sledeče točke
dnevnega reda obravnavale: 1. Društvene
zadeve; 2. znanstvena predavanja, a) prof.
Valenta o črevni šivi po Kächlerju, b) dr.
Kovač o zdaji epidemiji koz v Ljubljani,
c) dr. Fux nekatere kirurški zanimivosti;
3. posvetovanje zarad Rokitskega sveča-
nosti.

— (Mesto kranjskega deželne-
ga živinskega zdravnika), od katerega je
stari dr. Bleiweis penzioniran, je v uradni
„L. Ztg.“ razpisano. Termin do 15 feb.

— (Gospod Kocelj) igravec sloven-
skega gledališča, bode na prošnjo ravnatelj-
evo nastopil 1. feb. v nemškem gledišči.
Igrala se bode „Požigalčeva hči“, katero je
spisal češki J. K. Tyl, in g. Kocelj iz slo-
venskega v nemško prestavil.

— (Sneg) je včeraj zjutraj po Ljub-
ljani na lahko pobelil.

— (Spomladanski gosti.) Pred-
včeranjem sem na bregu Gradšice opazoval
pastirčice, katere je prijazno vreme tako
zgodaj z južnih krajev privabilo. —o—

— (Predpust) bode letos okolo Ljub-
ljane veliko sreče resp. nesreče naredil. Pri-
povedujejo namreč, da se je uže dozdej na-
redilo izredno mnogo ženitovanjskih pisem,
bode torej obilo svatovščin in „sladkih“ jar-
mov ne vselej svetega zakona. — 1. feb. bode
ples požarne straže na strelišču. 17. februarja
je kupčijski bal tudi na strelišču. —o—

— (Tatvina.) Na semanji dan v pon-
deljek je prišel kmet v Ljubljano in prinesel
150 gld. da bi bil kako živino kupil. S kup-
čijo nij bilo nič in kmetič gre z denarjem spat v
hlev tu znane gostilnice. Zjutraj ko vstane nij
bilo nikjer denarja; po noči mu jih je neznan
tat ukradel. —o—

terega si bodi tvojih konj. Kako sem vesela,
kadar se prikažeš iz gozdčka, hitiš k meni,
ter se vsedeš, nikoli dosti blizu, k meni!
Kako je prijetno ljubiti, ako se ljubi tebe!
— Pa je lepa kreola pogledala svojega
soproga z očmi, iz katerih je kipela mehka
zaljubljenost.

Lorenca je ravnokar dopolnila štiriin-
dvajseto leto. Tudi ona je imela španjolsko
postavo; hoja ji je bila izjemno čarovna.
Leniva, to je bila res, — koketna pa znabiti
še bolje, kajti kinčala se je večkrat po cele
ure, in vselej z izbornim okusom. Kadar je
kljub svoji lenobi ali iz kaprice spremljala
svojega moža pri slovesnostih v mestu, je
njena čarovna lepota otemnila vse krasotice.
Ipak je ljubeznjiva Lorenca imela samo pri-
jateljice, in kadar se je tak tujec čudil lepim
Kordovankam, rekel mu je vsakdo: — Kaj
bi rekli, ko bi videli Lorenzo Kortesa? Njej
se ne dobi enake, kakor solncu ne. —

— (Preširnov životopis) in oceno
njegovih poezij je začela dunajska „Son-
und Montags-Zeitung“ (list vsem našim jav-
nim lokalom priporočevanja vreden) v listku
od 26. t. m. prinašati in obeta nadaljevati.

— (V Šoštanji) je Mihael Golob za
načelnika in Gašpar Skaza iz Velenja za
njegovega namestnika pri okrajnem zastop-
stvu od cesarja potrjen.

— (V slovenski Bistrici) na kolo-
dvoru je odprta nova telegrafska štacija.

— (Obrist) domačega regimenta Har-
tung, g. Giorgi je penzioniran.

— (V Ribnico) pride E. Urbas za
sodnijskega kanclista.

— (V Črnomelj) je za notarja na
svojo prošnjo prestavljen g. A. Kupljen,
dozdej notar v Il. Bistrici.

— (Iz Brezovice) se nam poroča, da
tam koze posebno hudo razsajajo. V neka-
terih hišah je po 5 do 6 na kozah bolnih.

—o—

— (V Idriji) se tudi razširjajo koze,
kakor se nam poroča.

— (Narodna čitalnica kamniška)
napravi 1. februarja „Besedo“ s sledečim
programom: 1. Vodnikov venec, ženski in
moški zbor z gosli in glasovirom, od A. För-
sterja. 2. Danica, poje moški zbor, od B.
Ipavca. 3. Zora, samospev s spremljevanjem
na glasoviru, od Fr. Ozbiča. 4. Gledališna
igra: „Krojač Fips“, burka s petjem v 1.
dejanji. 5. Ples. — K tej „Besedi“ je do-
voljeno udom tudi sposobne neude upeljati.
Začetek je ob 7. uri zvečer. K obilnej ude-
ležbi vabi Odbor.

— (Iz Kamnika) se nam poroča, da
tamošnji c. kr. notar, kljubu izrečnim določ-
bam notarske postave neče delati sloven-
skih pisem. Ali se postave dajejo, da se
ne izpolnujejo?

— (Rojanska čitalnica) vabi uljudno
vse čestite ude k slovesnosti v spomin Vod-
nika, katera se bode vršila po izrednem pro-
gramu.

— (Iz Postojne) se nam piše: Naša
čitalnica je letošujo zimo uže vdrugeč poka-
zala, da ima še zdravo jedro in nikakor nij
misliti, da bi bila opešala. Vodnikova beseda
v nedeljo večer je dala povod, da so se čit-
alnični prostori zopet napolnili; mnogo ob-
činstva je pazljivo poslušalo krepki in je-
drnati govor našega novega tajnika. Povedal
nam je, kaj je Vodnik bil; da je vzbudil do-

mačo modrico pesništva, vzbudil narod in
gladil in lepšal jezikove glase. Po besedah:
slava Vodniku! je naša kapela zasvirala „Na-
prej“. Potem je stopila na oder naša ljubez-
njiva pevka, gospodičina Rosova, in nam je
dve pesmici prav lepo zapela. Imela je ta
večer posebno čist in krepak glas; kar nas
je pa še posebno genilo, je to, ker nam je
naša ljubljenska menda „zadnjo pesem“ pela
in jo bomo kmalu iz naše srede izgubili. —
Dve točki programa se nijste mogli izpeljati,
ker je eden naših najbolj zaslužnih čitalnič-
nih sodelovalcev zbolel. Po tomboli z le-
pimi in vrednimi dobitki se je začel venec
večera. Godba prične in mladi svet je „nav-
dušeno“ plesal „za narod“.

— (Iz Notranjskega) se nam piše:
Zadnje dni se je zopet za gotovo razglasilo,
da bodo uradnije iz Planine v Logatec pre-
mestene. Deputacija planinskih tržanov se
je v tem smislu zadnje dni zopet potegovala.

— (Iz Bleda) se nam piše 28. jan.:
Jezero je zdaj povsod popolnem zamrzneno,
ter staro in mlado se drsa po njem. Tudi
iz drugih krajev, posebno iz Ljubljane pri-
haja dosta prijateljev drsanja. 31. t. m. bomo
puskusili si nekaj pusta napraviti. Imeli
bomo ples v Malnerjevem hotelu, katerega
se bodo vsi plesazelniki iz naše okolice ude-
ležili. —o—

— (Iz Rajhenburga) se nam piše:
Učiteljsko društvo za okraje Kozje, Sevnica
in Brežice je imelo 22. t. m. v Rajhenburgu
svoj redni shod, katerega se je udeležilo 15
udov. — Predsednik, c. kr. šol. nadzornik,
g. Jamšek, pozdravlja navzoče in poudarja je
njuno radovoljno žrtvo društvu, omenja bližnje
prihodnosti — prihodnjega majnika, s kojim
bo učiteljem spomladanska, milejša sapa pro-
steje dihati dala, ter gotovo tudi našo na-
vdušenost in vztrajno delovanje krepilno po-
speševala. K temu materijalnemu zboljšanju
pa so nam naši slovenski poslanci mnogo
pripomogli. Ostali so „mož beseda“, kar
storiti sta nam dva najodličniša, dne 9., 12.
in 11., 12. privatno obljubila, namreč krepko
se potezati za boljšo našo bodočnost. Potem
poroča o nekaterih opraviških razmerah šol-
skih. Koncem je govoril o zemljepisji v ljud-
skejši šoli.

— (O nemških učiteljih) na Šta-
jerskem se nam od onod piše: Grajajo se
po časnikih večkrat slovenski učitelji, da
nemajo dobrih strokovnih listov. Res je sicer

Smehljaj se je, kdor je slišal tako govor-
jenje. A ko je v nedeljo prišla v cerkev k
službi božji, katere nij nikdar zgrešila, so
vsi pritrjevali, da njihovi rojaki lepe hacien-
dere ne hvalijo preveč.

Kakor so tamošnji don Juani mislili, ta
čarovna statua nij imela duha, premda je
bila za oko prijetna. Otožnost njenega po-
gleda, počasnost njene hoje, dolgočasnost
njenega govorjenja in kretanja, vse to je
pričalo, da je ona sodba resnična. Nijen
priklon, njeno občudovanje nij motilo lepe
kreole v lenobi. Le za soproga se je vzbudi-
dila, kadar je prodril skozi kako mejo, pre-
ganjal bivola ali sploh kako nevarno zver
lovil, kar je mehikanskim velikašem največje
veselje.

Ako se je kedaj prigodilo, da don
Ludoviko nij o pravem času prišel iz mesta,
šla je Lorenca na teraso. Tukaj je čakala
soproga, zavita v svilnato odejo, ki je Me-

hikankam narodna noša. Sanjarski je obra-
čala glavo proti poti, ter kadila tanke ci-
garete iz dišečega tobaka. Komaj je zape-
ketalo konjsko kopito, raztegnile so se kreoli
nosnice, vzdignila je čelo, smehljaj ji je na
pol odprl rudeča ustna. Ko je vstala in
hitela v sobo, ploskaje s papučami, ki so
bile zlatom nakitjene, tekli so sluge vsak na
svoje mesto, kajti vedeli so, da gospod
pride.

Don Ludoviko nasproti je bil nestano-
viten, nemiren človek, ki je bil zdaj na hribu
zdaj v dolini. Vsak dan je prehodil nekaj
svojega posestva, obiskal je sosede, ali je
pa v mesto šel. Toda, ako je bil le nekaj
ur od doma, prijahal je v diru k svoji Lo-
renci. Ljubil je nezrečeno to zaspano, ča-
rovno bitje, ki je, ako je bilo treba, zajahalo in
krotilo vsakega konja. Ene sreče jima je
manjkalo — sina.

(Da je prih.)

to. Pa vsaj tudi nemški učitelji nemajo nič posebnega. V Gradcu izhaja nemšk pedagogičen list, ki je pa tako dolgočasen in nemikaven, da se nikomur ne ljubi čitati ga. Razen tega pa kar ne zine besedice, ki bi nas slovenske učitelje o naših zadevah zanimala in razveselila. Zabavljati slovenskim učiteljem pa zna vsikdar, da le kje kaj iztakniti more. V Gradcu so si osnovali tudi tisti „Lehrerbund“, ki v zadnjem zboru nij znal družega povedati, nego to, koliko so v brezpotreben namen denarja pri učiteljih po deželi izbiračili, da ga brani, kakor graški učitelj, in potem tistim svojim privržencem potnino plačuje, ki se bodo k temu zboru v Gradec sprehajati hodili.

— (Iz Brežic) se nam piše: Zopet Vam moram nesrečno novico prinašati. V Globokem tik dr. Razlagovega posestva, kjer ima katoliško-politično društvo svoj sedež, je pogorel včeraj (26. jan. ob 4. uri popoldne.) — Ani Radanovič št. 17 en kos stare in imenitne hiše (namreč 3 sobe s kuhinjo in lopo, 2 kolarnici in pod) po nemarnosti kuharice, ki so pripravljale obed za novo poročeni zakonski par, kateri je imel iz Pišec priti. Škoda je velika, čeravno so večidel hišne naprave, vozove in živino rešili; žalibog, da tudi ta gospodinja, ki je zelo premožna in ima pametnega moža na strani, nij bila asekurirana. Ravno ljudje istega kraja so pisatelja teh vrstic nagovarjali, naj prevzame zastop „Slovenije“, ali kaj pomaga, če se nihče ne zavaruje, razen če potrebuje posojila iz kake hranilnice. Tukaj je treba in celo spodobno g. kaplanom pridigovati in agitirati! Kaj ne? Tedaj pozor sosedje!

— (Farovšk list) je tako kolegijalen novinar, da delničarje „Narodne tiskarne“ nagovarja, „Narod“ opustiti. Poleg tega bi pa rad, da bi delničarji njegovemu „vredništvu“ pošiljali pooblastila od delnic. Pаметen je mož res! Ne bilo bi napak s samimi pooblastili tiskarnico v roke dobiti zase in konkurenta odpraviti, katerega časopisji boré dohajati ne more. Boga-mi, to je vojni plan Beuedka vreden!

Razne vesti.

* (Na plesu umrla.) V Pragi je bil 23. t. m. eleganten ples. Ena najljubeznivejših plesalk, 36 letna gospa stotnika Hrnčira je po hitrem plesu uže okolo 10, ure zvečer v omedlevico pala; nesli so jo v garderobo in tam je naglo umrla. Ker se je drugim plesalkam in plesalcem ta smrt prikivala, niso bili moteni in so se po svoje življenja veselili v plesu do ranega jutra.

* (Ogenj v rudniku.) V Kladnem na Češkem je pod zemljo v premogovem rudniku ogenj nastal. 14 delavcev se nij moglo prej rešiti, predno je leseno rudniško poslopje izgorelo. Potem so jih onesvestene izvlekli in s težavo k življenju obudili.

* (Umeteljnik - samomorec.) Nek mizar v Desenzanu na Italijanskem po imenu Valentino Brunoris je posebno rad vino pil. Od nature je imel posebno ročnost v narejanju mašin, ki jih je tako natančno sestavil kakor najbolj študiran tehnikar. Ko je preživel komaj polovico človeškega življenja, je hotel še v svoji zadnji volji pokazati, kak ženi je. Naredil je sam za-se nekako gilotino, in nekega dne je šel, nič posebno žalosten od prijateljev v svojo delavnico, kjer si je s svojo mašino tako dobro glavo od telesa odbil, da je več metrov dalečskočila.

* (Nesreče na morji.) Blizu Scilly-otoka v tistem oceanu se je razbila ladja

„Minehaha“, kapitan in osem namorščakov je mrtvih. — Blizu Poortlanda ste trčili dve veliki ladiji ena na drugo, in sicer danski parobrod „Vera“ na nemško barko „Haydn.“ Nemška barka se je prekucnila na stran, vendar so se vsi ljudje rešili razen enega dečka. Tudi danski parobrod je hudo oškodovan.

Tržna poročila.

Z Dunaja 24. jan. Mlačnost, ki vlada uže več tednov na dunajskem žitnem trgu, tudi pretekli teden nij ponehala. Ker je bilo žita malo, so prodajalci terjali višje cene, katere so se pa komaj obdržale. Pšenice se je prodalo 25000 colnih centov po 5 do 10 kr. čez cene preteklega tedna. Najlepša je bila po 8 gl. 40 kr., najslabša po 7 gl. 70 kr. Po reži se je malo popraševalo, in te najlepše je v ceni malo napredovala. Bila je gališka najlepša po 5 gl. 25 kr., ruska po 5 gl. 35 kr. do 5 gl. 40 kr. Varšovska najlepša celo po 5 gl. 80 kr. Ječmena se je malo prodalo, držal se pa je. Bil je po 4 gl. 40 kr. do 5 gl. 35 kr. Koruza je imela malo kupcev, pa je v ceni nekaj poskočila. Ovsa se je malo ponujalo; plačeval se je po 5 gl. Moke se pa le najlepše morejo prodati.

Iz Budapešte 24. jan. Precej od začetka tedna je imel trg prav ugoden značaj, in akopram nekateri malini nijso hoteli kupovati, moralo se je vendar, zavoljo slabega pripeljavanja za prodanih 60.000 centov pšenice 10 do 15 kr. več plačati, kakor proti koncu preteklega tedna. Rež je še zmeraj brez sejma. Ječmena lepše sorte skoraj popolno manjka, in kolikor ga je bilo, se je po najvišjih cenah plačal. Slabšega se je okolo 20.000 vaganov prodalo. Koruze se je okolo 25.000 centov prodalo, in so se stare cene komaj obdržale, ker je bilo malo kupcev prodajalcev pa veliko. Z ovsem je bila s početkom tedna prav mirna kupčija; med tednom pa so ga nehali pripeljati. Spekulant in konsument so se sejma udeležili, in na ta način se je prodalo okolo 30.000 vaganov po 4 do 5 kr. dražje, kakor oni teden. — Sočivje tudi pretekli teden nij imelo dobrega sejma. Kupci in prodajalci so bili mlačni. Beli fižol se je še zmirom po 5 gl. 25 kr. do 5 gl. 50 kr. lahko prodal; grah po 6 gl. do 6 gl. 50 kr., leča po 6 gl. 50 kr. do 7 gl. 50 kr. — Pšeno po 8 gl., največ je ruskega na trgu; proso je po 5 gl. Mak, sivi po 11 gl., plavi po 12 gl. 75 kr. vagan. Kornoplje po 4 gl. do 4 gl. 25 kr. Špeh in mast sta nekoliko cenejša.

Poslano.

V 18. številki „Slov. Naroda“ prijemlje me vrhnišk dopisnik in mi spodtikuje reči, o katerih mu svetujem, ako hoče še kedaj o meni pisati, boljega prepričanja. Moje mnenje nij sicer, spuščati se v daljno obravnavo z gosp. dopisnikom, marveč povabim ga uljudno, ako mu je resnica mar, v občinsko pisarno, da poižvé natančneje o onej eksekuciji in „modrem županovanju.“ Za zdaj mu povem le toliko, da je rubil okrajni sluga po ukazu c. k. okrajnega glavarstva dne 9. prosenca 1874, št. 10951 ne samo onega „nemčurskega agenta“, ampak tudi druge dolžnike. Jaz nijsem tedaj nič ukazal, kaj naj se rubi, ker nemam pravice, okrajnemu slugu (Bezirksdiener) zapovedovati, ali ga celo za njegovo delo plačevati. To, gospodin dopisnik, je resnično, a ne ono, kar ste Vi pisali.

Na Vrhniki, 25. januarja 1874.

Ignac Al. Jelovšek.

Tuji.

27. januarja:

Pri Elefantu: Rušič iz Reke. — Pollak iz Trsta. — Pettotti iz Milana. — Brugger iz Radoljce. — Dornig iz Zagorja. — Slanna iz Radgone.

Barbara Dobrina iz Zagreba. — Sajovic iz Volfsberga. — Leban iz Trsta. — Schlieber iz Gorenjskega. — Valentinčič iz Vidma. — Rosenberg iz Grada. — Rissoli iz Ribnice. — Golob iz Tržiča. — Gresel iz Trebnjega. — Polak, Piller, Schwarz iz Grada. — Breznikar iz Konjice. — Rosenberg iz Grada. — Mali, Polak iz Tržiča. — Kastelic iz Trsta. — Br. Tauffer iz Višnjegore. — Rudflesch iz Poganika. — Aleš iz Semiča. — Kosmač iz sv. Gore. — Bechner iz Olomuca. — Gorišek, Fröhlich iz Javorja.

Pri Maliču: Klemenc iz Št. Petra. — Mag. Damasko iz Celja. — Gosp. Kučič iz Kranja. — Wolf iz Dunaja. — Vidic, Kartin iz Dunaja. — Schenk iz Zagorja.

Pri Zamorcu: Adolf Eisenstädter, Gutman, Heinrich Eisenstädter iz Schleiminga. — Schu'e iz Hrastrnika. — Sassi iz Gorice. — Maria Grabner iz Celovca. — Rauch iz Trsta.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry v Londonu.

Odkar je Nj. sv. papež po rabi izvrstne Revalesscière du Barry srečno zopet ozdravel in je mnogo zdravnikov in bolnišnic njeni učinek pripoznalo, ne bo nikdo več nad močjo te drage zdravilne hrane dvomil in navedemo sledeče bolezni, katere brez porabe zdravila in brez stroškov odstrani: bolezn v želodci, v živcih, na prsah, pljučah, jetrah, na žlezah, na slizni koži, v dušnjaku, v mehurji in na ledvici, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, dristo, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so se vsem zdravilam zoperstavljale:

Spričevalo št. 73.877.

589, Wienerthorgasse, Ofen.

28. februarja 1872.

Samo 2 dni sem užival Revalesscière. To izvrstno zdravilo je pri meni, v mojem obupnem položaju čudeže storilo, zaradi česar te zdravilno sredstvo smelo drugo razodetje za trpeče človečanstvo imenujem. Izvrstna Revalesscière me je od nevarnega katara na pljučah in v dušnjaku, od vrtoglavice in tiščanja v prsih odrešila, katere so vsem lekom kljubovale. To čudežno zdravilo zasluži torej največje hvalo in se more trpečemu človečanstvu najboljše priporočiti.

Florian Kötter,

c. k. vojaški upravnik v pokoji.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 28. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gl. 65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	65
1860 drž. posojilo	106	50
Akcije narodne banke	990	—
Kreditne akcije	242	75
London	113	30
Napol.	9	4
C. k. cekini	—	—
Srebro	107	50

Sejm

v Šturji na Vipavskem za živino in drugo blago letos zavoljo nedelje ne bode po navadi 1. svečana ampak 31. prosinca, ali prihodnjo soboto.

Županija v Šturji 24. prosinca 1874.

(19—3)

Župan.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.